

Az objektumok a késő középkor–kora újkor időszakából származnak. A feltárt leletanyag nagy része kerámia- és üvegedény-töredék, illetve állatcsont.

Munkatárs: Eke István.

VÁNDOR LÁSZLÓ

440. Zalaegerszeg, Tompa utca 1.

(Zala megye) Kk, Ú

A beépítendő telek Zalaegerszegen a volt Kvártély-háztól K-re fekszik. A leendő épület egész területén kb. 3,5 m mélyen kiszedték a földet. A szakfelügyelet során folyamatosan figyelemmel kísértük a földmunkát. Jelen munkák előzménye, hogy a Széchényi téren 2006-ban a belváros közmű-rekonstrukciója során újkori temetőre bukkantunk.

A területen korábban négy alapincézett épület állt, amelyek nyomait a bontás, alapozás során megtaláltuk. A régészeti jelenségeket ezek korábban már megbolygathatták. A szakfelügyelet során több, valószínűleg 18–19. századi gödröt, kutat tudtunk dokumentálni.

Az innen előkerült leleteket a Göcseji Múzeumba szállítottuk.

Munkatárs: Eke István.

VÁNDOR LÁSZLÓ

441. Zalakomár, Alsó-Csalit

(Zala megye) U, B, LT

2006. április 3. és augusztus 30. között a lelőhelynek az M7 autópálya nyomvonalával érintett területén megelőző régészeti ásatást végeztünk. A nagy kiterjedésű lelőhely egy megközelítőleg É–D irányú, több dombhátról álló kiemelkedéstől K-re lévő alacsonyabban fekvő területen helyezkedik el. A lelőhelyet az autópálya csomópontja ÉK–DNy irányban szeli át. A kutatást szondaárkok húzásával kezdtük meg a nyomvonalba eső kisebb, É-i domb tetején. Erre az É–D-i árokra merőlegesen húztunk kutatóárkokokat K-i és Ny-i irányba. Ezekben az árkokban két neolitikus (dunántúli vonaldíszes kerámia kultúra) objektumot tártunk fel. Az objektumok környékén kiszélesítettük a kutatóárkot, de több régészeti objektumot nem tudtunk megfigyelni. A terület kutatását a nyomvonalba eső déli, nagyobb dombon folytattuk a nyomvonal középtengelye mentén. A kutatóárkokban régészeti objektumokat nem találtunk. A nyomvonal és a csomópont Ny-i részén találtunk ugyan kerámiát, azonban régészeti objektumot csak a fent említett kettőt tudtunk megfigyelni. A régészeti területet a mezőgazdasági művelés tönkretette. A nyomvonal és a csomópont Ny-i oldalán összesen 34 kutatóárkot húztunk. A nyomvonal Ny-i részének kutatása (29 916 m²) összességében negatív eredménnyel zárult.

A nyomvonal és a csomópont K-i részén ezzel szemben intenzíven jelentkeztek az objektumok. A lelőhelyen összesen 454 régészeti objektum került elő.

A feltárt objektumok nagy része (311) gödör volt, melyek agyagnyerő helyek illetve szemetesgödrök lehettek. A gödrök nagy része a dunántúli vonaldíszes kerámia kultúrájának keszthelyi csoportjához sorolható. Előkerült még 8, sorban, egymás mellett megépített félig földbe mélyített kelta ház valamint az urnamezős kultúra hamvasztásos temetője, amelyből 135 sír esett a nyomvonalba. A kelta házakban a kerámialeletek mellett előkerült egy nagy vaskés, egy kis mérleg karja, üvegkarperecek töredékei, valamint bronzból és vasból készült ruhakapcsolótűk. A neolitikus település valamint az urnamezős temető biztosan folytatódik a nyomvonalon kívül, déli irányban, a kelta település pedig feltételezhetően folytatódik déli irányban.

A feltárás azon részén, ahol a kelta házak és a legtöbb sír összpontosult a régészeti objektumokat két munkafelületen tudtuk megfogni. Az első felület a mai felszín alatt kb. 20–50 cm mélyen, a második felület pedig ez alatt került elő. A két szint érdekességét az adja, hogy a magasabbról induló sírok sohasem vágják az alsó rétegből induló sírokat. Sőt, gyakori eset, hogy közvetlenül az alsó szintből induló sír mellett egy olyan sír van, amely a felső szintből indult. Abból a tényből, hogy a különböző rétegekből induló sírok nem vágják egymást, arra következtethetünk, hogy a sírok jelölve voltak. A sír jelölésére utaló nyomot egy esetben tudtunk megfigyelni, amikor is a sír faltjában egy cölöphely folytja látszott. További érdekessége az urnamezős temetkezéseknek, hogy egy kivétellel nem vágják az egyébként sűrűn lévő neolitikus objektumokat. A 135 sírből 58 urnás és 77 szórt hamvas volt. Az urnás sírokban az urnát, amelyben a hamvak voltak, gyakran egy szájával lefelé fordított tállal fedték le. A szórt hamvas sírokba a halott elhamvasztása során a máglyára helyezett és összetört edények töredékeit szórták a sírba a hamvakkal együtt. A sírok közül kiemelkedik egy szórt hamvas sír, amelyben a hamvakat egy kupacban helyezték el a sírgödör közepén. A hamvak tetejére egy bronzkardot és egy köpűs lándzsát helyeztek. A hamvak mellett volt egy gömbös, egyik széle felé kúposodó, lyukkal ellátott bronztárgy, amelyet talán a hamvakat tartalmazó szerves anyagból készült „zsák” szájának a lezárására használtak. A hamvak és a fegyverzet mellett előkerült még egy bronztőr darabja is. Számos sírban kerültek még elő bronz karperecek, bronz nyakperek, ruhakapcsolótűk, ruházatra felvarrható kis bronzlemezek, valamint nyakban hordható bronzcsüngők.)

Munkatársak: Auer Angelika, Csekő Andrea, Flumbort Klára, Korcsmáros Attila, Péter Attila, Szűcs Balázs, Tokai Zita Mária.

KREITER ATTILA

442. Zalakomár, Nyugati-mező

(Zala megye) I

Zalakomár központjától D-re, a Petőfi Tsz épületeitől DK-re húzódó földút K-i oldalán 2004 tavaszán dr. Kvassay Judit és Száraz Csilla végzett terepbejárást,